

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/258/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118293189
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:6118293189.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: SPP - distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpenej splnomocnenkyňou: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36862711, proti žalovanému: T. F., nar. XX. L. XXXX, trvalo bytom F. D. XXXX, zastúpenému splnomocnencom: Spotrebiteľské centrum, A. Warhola 33, 068 01 Medzilaborce, IČO: 42249708, o zaplatenie 2.749,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 22. mája 2019 č. k. 20C/48/2018-160, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.749,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.749,80 eur od 8.3.2017 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku; II. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 489, § 517 ods. 2 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov); § 2 písm. c/ body 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 18, 19, 20 a 22, § 3 písm. c/ body 4, 5, 9, 10, 11, 12 a 14, § 47 ods. 1, § 71 ods. 2, § 76 ods. 1, 2, 7 a 11, § 82 ods. 1 písm. d/, ods. 2 až 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoE“); § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania; a poukazom na Vyhlášku Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu.

Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 19.6.2018 domáhala zaplatenia sumy 2.749,80 eur s úrokom z omeškania 5% ročne z istiny od 8.3.2017 do zaplatenia, z titulu neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ZoE. Žalobu odôvodnila tým, že pri kontrole bolo zistené, že na plynomeri bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a z tohto dôvodu išlo o neoprávnený odber plynu v období od 19.4.2016 do 1.2.2017. Porušenie plomby bolo potvrdené aj znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu ZoE ukladá odberateľovi povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Konaním žalovaného vznikla žalobkyni škoda vo výške 2.749,80 eur, ktorá bola vyčíslená v súlade s Vyhláškou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhláška“) a vyfakturovaná žalovanému faktúrou č. 9000248398 z 15.2.2017, splatnou dňa 7.3.2017, znejúcou na sumu 2.749,80 eur. Žalobkyňa vyzvala listom žalovaného na úhradu vyfakturovanej sumy, žalovaný sumu nezaplatil.

Žalobkyňa sa domáhala zaplatenia z titulu náhrady škody na tom skutkovom základe, že v odbernom mieste žalovaného, ktoré je viazané na nehnuteľnosť dochádzalo k odberu plynu prostredníctvom

meradla, ktoré malo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Bola názoru, že tento skutkový stav bol dostatočne preukázaný znaleckým posudkom Ing. Petra Leška v spojení so svedeckou výpoveďou p. P. Y., zamestnanca žalobkyne. Skutkový stav subsumovala pod ust. § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE v spojení s ust. § 82 ods. 2 a 3 ZoE, poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trnave a zároveň Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“). Procesnú obranu žalovaného považovala za nedostatočnú, nakoľko nepreukázal žiadne skutkové relevantné okolnosti a súčasne nepoukázal na žiadnu zásadnú právnu argumentáciu, ktorá by bola v rozpore s rozhodovacou súdnou praxou. Zásadnou námietkou žalovaného bol tvrdý status spotrebiteľa - žalovaného, podľa názoru žalobkyne však z podstaty veci vyplýva, že uplatňovaný nárok je mimo zmluvného charakteru, a teda nejedná sa o vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom, poukázala na relevantnú súdnu prax, ktorá sa touto otázkou viackrát zaoberala. Svoj nárok považovala za úplne legitímny a žiadala súd, aby tejto žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Žalovaný dôvodil, že mal platne a riadne uzatvorenú zmluvu o dodávke zemného plynu so svojim dodávateľom a tento zmluvný vzťah je spotrebiteľským a z neho vyplýva aj tento spor a to takým spôsobom, že obchodné podmienky dodávateľa plynu ustanovujú, akým spôsobom sa má postupovať v prípade, ak nemožno vychádzať z nameranej spotreby zemného plynu meracím zariadením, na ktorom došlo k poškodeniu plomby proti neoprávnenej manipulácii. Obchodné podmienky platné medzi žalovaným a jeho dodávateľom platia taktiež aj pre žalobkyňu, ktorá síce nie je účastníkom tohto zmluvného vzťahu, avšak priamo si uplatňuje nároky vyplývajúce zo zmluvy, pričom ZoE predpokladá, že nárok na náhradu škody si môže uplatniť dodávateľ, distribútor alebo prevádzkovateľ distribučnej siete. Nikde v zákone nie je jasne uvedené alebo jednoznačne špecifikované, že nárok na náhradu škody spôsobenej údajným - tvrdým neoprávneným odberom zemného plynu si môže uplatňovať iba žalobkyňa. Vo vzťahu k výške škody tvrdil, že žalobkyňa nezohľadnila už žalovaným uhradené preddavkové platby a pri výpočte škody postupovala iba spôsobom, ktorý je pre ňu prijateľnejší, a teda vypočítala fiktívnu škodu na základe počtu, resp. spotreby plynových zariadení v domácnosti a typového diagramu (podľa vyhlášky). Žalobkyňa v tomto konaní však žiadnym spôsobom nepreukázala vznik škody. Škodu ako predpokladá § 82 ods. 2 ZoE je povinný žalovaný nahradiť iba v prípade, ak objektívne a hodnoverne preukázateľným spôsobom bola určená a ak vznikla. Mal za to, že zákonodarcia týmto dodatkom v § 82 ods. 2 ZoE dáva žalobkyňi - oprávneným osobám možnosť uplatňovať nárok na náhradu škody, dáva povinnosť preukázať výšku spôsobenej škody a nielen ju fiktívne vypočítať. Žalobkyňa si v tomto konaní zjednodušila uplatňovanie nároku na náhradu škody a to tým, že požaduje náhradu škody mimo postupu, ktorý si dohodli dodávateľ so žalovaným v obchodných podmienkach, ktoré sa odvolávajú na distribučný poriadok, alebo prepravný poriadok žalobkyne. Mal za to, že žalobkyňa nevykonala žiadne dokazovanie, ktoré predpokladá zákon na možnosť účtovať škodu, ak vznikla. Vznik škody totiž nemôže byť viazaný výlučne na zistenie, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. A to i napriek tomu, že žalovaný je objektívne zodpovedný za technický stav merača a odberného miesta. Žalobkyňa v každom prípade musí škodu preukázať, ak vznikla. Vo vzťahu k odbernému miestu žalobkyňa pri výpočte škody nezohľadňovala spotreby odberného miesta za predchádzajúce obdobia, taktiež nebrala do úvahy zálohové platby uhradené žalovaným, ktoré si mala započítať spolu s dodávateľom a uplatňovať iba škodu, ktorá jej objektívne a preukázateľne vznikla. Mal za to, že žalobkyňa škodu iba vypočítala, avšak žiadnym spôsobom jej výšku nepreukázala, na základe čoho žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

Vykonaným dokazovaním zistil súd prvej inštancie nasledovný skutkový stav: Z predloženého Zápisu z 1.2.2017 zistil, že žalovaný odoberal zemný plyn na odbernom mieste, ktoré je totožné s miestom jeho trvalého bydliska, dňa 1.2.2017 bola vykonaná kontrola odberného miesta, následne bola vykonaná výmena meradla a meradlo bolo odoslané na expertízu v zapečatenej krabici, pri výmene bol žalovaný prítomný, zápis podpísal. Z predloženého listinného dôkazu Znaleckého posudku č. 104/PL - 2017 znalca Ing. Petra Leška zo 16.10.2014 zistil, že optickým skúmaním znalec potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Znalec na základe zistených skutočností uviedol, že s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote možno predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelustami plombovacích klieští bola znalcom zistená tvarová a rozmerová nezohľadnená nehoda v špecifických znakoch sporných a kontrolných odtlačkov. K otázke, či je kryt/meradlo nepoškodené, znalec uviedol, že optickým skúmaním povrchu zaistovacieho plechu a krytu číselníka v okolí plomby boli zistené mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom. Znalecký posudok bol vypracovaný k dátumu 15.2.2017. Z faktúry č. 9000248398 z 21.2.2017 zistil, že žalobkyňa vyfakturovala škodu za neoprávnený odber za obdobie od 19.4.2016 do 1.2.2017 vo výške 2.749,80 eur, ktorej prílohou bol výpočet škody,

znalecký posudok a sprievodný list a žiadosť o splátky. Zo svedeckej výpovede vyplýva, že skrinka bola zamknutá, odberateľ - žalovaný otvoril skrinku, bolo odfotené meradlo, overovacie značky, bolo to skontrolované, lebo bolo podozrenie že bolo odspodu rýpané s meradlom, nakoľko bolo vidno mechanické stopy zospodu overovacej značky. Z odpovede na žiadosť súdu Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (dodávateľ zemného plynu žalovaného) odpovedal, že k príslušnému odbernému miestu zasielajú vyúčtovaciu faktúru č. 7422259578, ktorou bola vyúčtovaná spotreba za obdobie od 19.4.2016 do 18.4.2017. Zákazníkovi bola za toto obdobie účtovaná spotreba 0,00 m³. Z vyúčtovacej faktúry č. 7422259578 vyplýva, že žalovanému bol fakturovaný preplatok 629,30 eur, pričom dodané množstvo energie bolo uvedené 0,00 m³. Súd vykonal všetky dôkazy navrhnuté stranami sporu, s výnimkou výsluchu svedka Martina Poništa, ktorý sa na výsluch nedostavil. Súd tento dôkaz v zmysle § 198 ods. 3 CSP zamietol. Žalovaný mal v rozhodnom období (od 19.4.2016 do 1.2.2017) uzavretú zmluvu o dodávke zemného plynu s dodávateľom (SPP, a.s.); dodávateľovi žalovaného dodávala plyn ako distribútor žalobkyňa - žalobkyňa so žalovaným nie je v priamom vzťahu, teda je zrejme že sa nemôže medzi stranami sporu jednať o spotrebiteľský vzťah, predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom, kde by na jednej strane vystupoval dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ. Žalobkyňa je prevádzkovateľom distribučnej siete. Zmluvy s konečným odberateľom neuzatvára, zmluvy uzatvárajú dodávatelia. V danom prípade sa nejedná o zmluvný vzťah medzi dodávateľom a odberateľom. Predmetné konanie sa týka nároku na náhradu škody, ktorá vznikla z titulu neoprávneného odberu plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa ZoE. Neoprávneným odberom plynu z plynovej sústavy vznikla škoda prevádzkovateľovi distribučnej siete, teda žalobkyni. Žalobkyňa si tak v tomto konaní neuplatňuje nároky zo zmluvy medzi dodávateľom a žalovaným, ale nárok na náhradu škody podľa ZoE.

V konaní žalovaný spochybňoval aktívnu legitimitáciu žalobkyne, avšak žiadnym spôsobom (ktorý by právne obstál) nepreukázal, že žalobkyňa nie je oprávnenou na uplatnenie náhrady škody; naopak žalobkyňa súdu dostatočne vysvetlila svoju legitimitáciu v konaní tým, že ako distribútor dodáva plyn jednotlivým dodávateľom, ktorí následne na základe ďalšej zmluvy, dodávajú plyn konečnému odberateľovi (v súdenom prípade spoločnosť SPP, a.s. žalovanému), pričom dodávatelia platia za distribúciu skutočne odobratého plynu odberateľmi v prípade, ak to bolo zistené platným meradlom, ak však meradlo nemalo platné overenie, nejednalo sa o plyn ktorý patril konkrétnemu dodávateľovi/distribútorovi. Z uvedeného vyplýva, že keď žalobkyňa zistila chýbajúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, dodaný plyn nepatril zmluvnému dodávateľovi žalovaného. V konaní nebolo sporné, že žalovaný v rozhodnom období od 19.4.2016 do 1.2.2017 zemný plyn skutočne odoberal, dodaním plynu žalovanému ako konečnému odberateľovi vznikla škoda na strane žalobkyne. Žalobkyňa poukázala na prax dodávateľov v daných prípadoch, kedy po zistení neoprávneného odberu dodávateľ vráti časť preddavkov, resp. po vyúčtovaní časť zaplatenej sumy prislúchajúcu predmetnému obdobiu odberateľovi. Na preukázanie tohto tvrdenia žalobkyňa požiadala súd, aby od dodávateľa plynu vyžiadal informáciu, či za predmetné obdobie od 19.4.2016 do 1.2.2017 fakturoval žalovanému spotrebu plynu a v akej výške/ koľko m³ a či nebol žalovanému vyplatený prípadný preplatok. Uvedené súd vyžiadal, pričom dodávateľ plynu žalovaného potvrdil, že žalovanému bola účtovaná spotreba plynu 0,00 m³ a vyrubený preplatok za uvedené obdobie vo výške 629,30 eur, čo podporuje tvrdenia žalobkyne. Pri kontrole meradla zamestnanci žalobkyne zistili za prítomnosti žalovaného, že na meradle bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čo je zrejme aj z výsluchu svedka a listinného dôkazu - znaleckého posudku. Dňa 1.2.2017 bola vykonaná kontrola odberného miesta žalovaného. Následne bola vykonaná výmena meradla a pôvodné meradlo bolo odoslané na expertízu v zapečatenej krabici. Pri výmene bol žalovaný prítomný, pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené odstránené a nahradené inou plombou, v okolí plomby znalec a prítomný zamestnanec žalobkyne zistil mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom. Súd považoval za preukázané, že meradlo malo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom zákon predpokladá, že v prípade akéhokoľvek porušenia zabezpečenia meradla ide o neoprávnený odber zemného plynu a zodpovednosť odberateľa plynu (žalovaného) za odber meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má charakter objektívnej zodpovednosti (odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek). Neoprávneným odberom vznikla žalobkyni škoda, ktorá vznikla už len tým, že bol plyn odoberaný poškodeným meradlom. Na vymáhanie takto vzniknutej škody potom neexistuje žiadny iný subjekt, ako práve žalobkyňa.

Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu je porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Z vyššie uvedeného je zrejme,

že na strane žalovaného vznikla povinnosť nahradiť žalobkyni škodu, ktorá je určovaná v zmysle ZoE, nakoľko v danom prípade sa jedná o škodu vzniknutú na základe objektívnej zodpovednosti; úlohou súdu tak bolo určiť výšku škody. Súd konštatoval, že meradlo žalovaného nie je verejne dostupné (nakoľko skrinka bola uzamknutá visiaticim zámkom, a táto skutočnosť nebola ani sporná), nebolo možné pri určovaní výšky škody postupovať v zmysle § 82 ods. 4 ZoE. Vzhľadom na to, že výšku škody nebolo možné spoľahlivo určiť podľa zákona § 82 ods. 4 ZoE, bola žalobkyňou vyčíslená výška škody v súlade s vyhláškou č. 449/2012 Z. z.. Uvedený spôsob výpočtu je možný aj s ohľadom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 z 29.11.2018, v ktorom je uvedené: „Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu.“ Žalovaný síce vyslovil nesúhlas s výpočtom výšky škody a s jej výškou, avšak bolo na žalovanom, aby preukázal, že spôsob výpočtu a výška škody vypočítané žalobkyňou sú nesprávne, pričom žalovaný mal uviesť vlastný výpočet výšky škody. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa nesprávne vypočítala výšku škody a nezohľadnila zálohové platby a spotrebu odberného miesta súd vyhodnotil iba ako neúčinnú obranu žalovaného, keďže neposkytol súdu vlastný vzorec, resp. postup pri výpočte škody.

V časti uplatneného príslušenstva súd dospel k záveru, že žalovaný má nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročne z priznanej sumy odo dňa splatnosti faktúry, t. j. 8.3.2017 do zaplatenia.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne plným úspechom žalobkyne v konaní a nezistením žiadnych dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mohol výnimočne postupovať v zmysle § 257 CSP a nepriznať náhradu trov konania žalobkyni, keď ani žalovaná takéto dôvody neuviedla.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalovaný, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na opätovné konanie. Dôvodil nesprávnym právnym posúdením veci. Otázkou, či ide o spotrebiteľskú právnu vec považuje žalovaný za zásadnú a od jej vyriešenia závisí aj výsledok sporu, nakoľko nárok na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ a d/ súvisí výlučne s uzavretou zmluvou o dodávke zemného plynu alebo zmluvou o združenej dodávke uzatvorenou medzi dodávateľom a spotrebiteľom podľa ZoE. Žalovaný sa domnieva, že by bolo príliš odvážne konštatovať, že práve žalobkyňa sa za žiadnych okolností nemôže dopustiť nekalých obchodných praktík, ktorých nosnú reguláciu obsahuje práve spotrebiteľský kódex. Právne predpisy o ochrane spotrebiteľov pred nekalou praxou sú potencionálne vo vzťahu k širokým vrstvám obyvateľstva tými, ktoré dávajú odpoveď o možných spotrebiteľských konzekvenciách vzťahu medzi žalobkyňou a odberateľmi energií v domácnosti (konzumentmi). Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nie je pritom jedinou smernicou spotrebiteľského práva. Neobstojí domnienka prvoinštančného súdu, že predpoklad spotrebiteľsko-právnej ochrany vyžaduje existenciu zmluvy. Nie je síce úlohou všeobecných súdov detektívne vyhľadávať potencionálne možné nekalé obchodné praktiky podľa spotrebiteľského kódexu a s tým spojenú existenciu postavenia "spotrebiteľa". Fakt je ale ten, že unijné predpisy a implementované vnútroštátne právo nevychádzajú z nejakého uzavretého okruhu nekalých obchodných praktík. Zákon ani nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol všetky rozmanitosti života a postihol všetky do úvahy prichádzajúce možné nečestnosti (porov. príkladmo vypočítané nekalé obchodné praktiky podľa prílohy k Spotrebiteľskému kódexu a Smernice 2005/29, napr. „agresívnou praktickou je okrem iného zahrnutie priameho nabádania pre deti do reklamy, aby si kúpili alebo, aby presvedčili svojich rodičov alebo iných dospelých, aby im kúpili propagované produkty“). Prekážkou na kvalifikovanie danej právnej veci ako spotrebiteľskej nie je ani legislatívne či zmluvné usporiadanie vzťahov medzi žalobkyňou, dodávateľmi energií, či spotrebiteľmi. Istá zmluva predsa len pre existenciu vzťahu existuje a je kľúčová (zmluva o dodávke zemného plynu), no dôležitejší je fakt, že spotrebiteľsko-právne konzekvencie a nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa vyplývajú aj z možných obchodných praktík, ku ktorým môže dôjsť aj vo vzťahoch založených zákonom. Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi žalovaným a žalobkyňou nevznikol tým najbežnejším spôsobom („zmluvou“), nemožno prehladať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento pridružený „vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke zemného plynu), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybne je. Záver o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami podporujú aj argumenty právnej logiky, konkrétne argumentum a

contrario. Ak by súd prijal právny záver, v zmysle ktorého žalobkyňa nemá postavenie dodávateľa, poprel by tým judikatúru Súdneho dvora Európskej únie o vymedzení dodávateľa (napr. C-147/16). Je zrejmé, že žalovaný v konaní nevystupuje v právnom postavení fyzickej osoby, ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. V tomto duchu sa zákonite natíska otázka, aký status žalovaný má. Žalovaný ako odberateľ zemného plynu v domácnosti má práva na ochranu spotrebiteľa, ako to konštatoval aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 15Co/275/2015 a ako to vyplýva aj zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES, pričom stanovenie objektívnej zodpovednosti v prípade neoprávneného odberu za okolností, keď odberateľ nie je vlastníkom plynomeru a tento nemôže dodatočne chrániť, aby neporušil povinnosť umožniť prístup k meradlu prevádzkovateľovi distribučnej siete, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi spotrebiteľom a druhou zmluvnou stranou. V dôsledku toho nie je zabezpečená ochrana spotrebiteľa a jeho ekonomických záujmov a nápravu je možné dosiahnuť iba uplatňovaním subjektívnej zodpovednosti. Žalovaný má za to, že ust. § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE ani neustanovuje presnú povinnosť, ktorú mal porušiť a za ktorú je sankcionovaný. Žalovaný mal v čase zistenia neoprávneného odberu zemného plynu a aj stále má riadne a platne uzatvorenú zmluvu o dodávke zemného plynu, ktorá sa riadi obchodnými podmienkami dodávateľa, v zmysle ktorých je právna, aktívna legitímácia žalobkyne spochybnená. V zmluvných podmienkach, ktorými sa je žalovaný povinný riadiť sa uvádza: ČL. V ods. 7 - Odber plynu v OM Odberateľa uvedenom v Zmluve slúži výlučne pre vlastnú spotrebu Odberateľa v jeho domácnosti a Odberateľ sa toto zaväzuje dôsledne dodržiavať. Ak Odberateľ v rozpore s uzatvorenou Zmluvou na OM uvedenom v Zmluve vykonáva podnikateľskú činnosť, je tento odber v zmysle platnej legislatívy Neoprávneným odberom podľa týchto OP a Odberateľ zodpovedá Dodávateľovi za škodu, ktorá mu týmto Neoprávneným odberom vznikla, a je povinný ju Dodávateľovi uhradiť. ČL VIII. ods. 2. Pri Neoprávnenom odbere je Odberateľ povinný uhradiť Dodávateľovi a PDS škodu, ktorá im Neoprávneným odberom vznikla. a následne ods. 3 „Každá zo Zmluvných strán zodpovedá druhej Zmluvnej strane za škody, ktoré jej spôsobila porušením svojich povinností, v rozsahu stanovenom všeobecne záväznými právnymi predpismi, Zmluvou a týmito OP“. V zmysle čl. XII. "Zmluva zaniká okrem prípadov, keď to vyplýva zo všeobecne záväzného právneho predpisu, Zmluvy alebo týchto OP, aj jednostranným odstúpením od Zmluvy zo strany Dodávateľa pri zistení Neoprávneného odberu alebo pri zistení porušenia povinnosti Odberateľa". V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že údajnú - fiktívnu škodu si voči dodávateľovi uplatňuje distribútor (PDS - prevádzkovateľ distribučnej siete) a nie dodávateľ. Napriek vznesenému nároku žalobkyne, dodávateľ od zmluvy o dodávke zemného plynu neodstúpil a naďalej na odberné miesto dodáva zemný plyn začo prijíma mesačne zálohové platby. Z toho vyplýva jedine záver, že podľa dodávateľa zemného plynu k neoprávnenému odberu zemného plynu na odbernom mieste žalovaného nedošlo. Konanie žalobkyne vykazuje známky nekalého konania vo vzťahu k odberateľom zemného plynu najmä: prevzatie alebo overenie plomby žalobkyňa nie je povinná preukazovať, škodu nepreukazuje relevantným spôsobom iba fiktívne vypočítava v zmysle Vyhlášky, zodpovednosť odberateľa je objektívna, avšak povinnosť preukázať vznik škody je nevyhnutnosťou pre uplatnenie nároku, uplatňovanie nároku na náhradu škody bez zmluvy resp. mimo režimu ochrany spotrebiteľa. Konaním, v ktorom si nároky na náhradu údajnej - fiktívnej škody uplatňuje priamo prevádzkovateľ distribučnej siete dochádza sa odopiera spotrebiteľom - žalovaným súdna ochrana, ktorá by im za iných okolností prináležala. Na základe vyššie uvedeného je nevyhnutné, aby sa odvolací súd vysporiadal s právnym postavením odberateľa.

Prvoinštančný súd sa pri hodnotení dôkazov nevysporiadal taktiež ani s otázkou toho, aká plomba bola na meracom zariadení spotreby plynu osadená v čase montáže. Žalobkyňa sa opiera o zákon o metrologii konkrétne o ustanovenia, že porušením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii platnosť overenia určeného meradla zaniká (§ 15 ods. 6 písm. d/ zákona č. 142/2000 Z.z. o metrologii). Určené meradlá možno používať na daný účel, len ak majú platné overenie (§ 19 ods. 1 zákona o metrologii). Plynomer ako určené meradlo sa používa pri meraniach súvisiacich s platbami (§ 8 ods. 1 písm. a/ zákona o metrologii). Ak platnosť meradla zanikla, údaj z neho nie je vierohodný a zo zákona je nepoužiteľný. Preto ho nie je možné použiť v súvislosti s vyúčtovaním kúpnej ceny za spotrebovaný plyn, ani ako údaj o množstve neoprávnene odobratého plynu. Žalovaný sa stotožňuje s tvrdením, že reálnu spotrebu plynu je možné relevantne zmerať len plynomerom s neporušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, avšak konštatuje, že žalobkyňa nepredložila žiaden relevantný doklad o vykonanej metrologickej skúške určeného meradla v čase jeho montáže na odbernom mieste. Aj znalec v znaleckom posudku konštatuje, že vykonal znalecký posudok na základe žalobkyňou predložených "originálov" osvedčovacích plomb, za ktoré nenesie zodpovednosť. Porovnávanie sporných odtlačkov overovacích kliešti znalcom preto možno považovať za viac ako tvrdenie, nakoľko žalobkyňa v konaní neosvedčila aké plomby boli na plynovom merači osadené v čase jeho montáže na odberné miesto.

Ohľadom výšky fiktívnej škody žalovaný poukázal na § 82 ods. 2 ZoE, podľa ktorého treba dôsledne rozlišovať, od ktorej skutkovej podstaty neoprávneného odberu dodávateľ plynú odvíja uplatnený nárok na náhradu škody, keďže prichádza do úvahy tak subjektívna zodpovednosť odberateľa plynu (napr. neoprávnený odber plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. c/- neoprávnený zásah odberateľa do meradla), ako aj objektívna zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie (neoprávnený odber plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/- odber plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii). Práva a povinnosti dodávateľa (SPP a.s.) a odberateľa plynu upravuje ZoE. Ust. § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE obsahuje definíciu neoprávneného odberu a ods. 2 právne dôsledky v súvislosti s neoprávneným odberom, t. j. povinnosť takéhoto odberateľa uhradiť dodávateľovi plynu škodu, ak vznikla. Pre úspech žalobkyne v konaní je potrebné, aby preukázala, že jej skutočne vznikla škoda, to znamená, že jej majetok sa skutočne zmenšil zásahom do meradla, resp. jeho zabezpečovacej značky. Vznik škody nemožno automaticky vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla a povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou zaplatiť sankciu za poškodenie plomby. Na základe toho žalovaný zastáva názor, že žalobkyňa si mala uplatniť nárok na náhradu škody podľa § 82 ods. 1 písm. c/. Skutočná škoda by žalobkyni mohla vzniknúť iba takým zásahom do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu v neprospech žalobkyne. Takýto záver však zo znaleckého posudku žiadnym spôsobom nevyplýval. Zo znaleckého posudku práve naopak jednoznačne vyplýva, že znalec "nezistil nekompletnosť ako ani poškodenie ozubených koliesok číselníka meradla". Z § 82 ods. 2 ZoE vyplýva, že nie každý neoprávnený odber plynu, za ktorý sa považuje aj odber meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má za následok vznik škody a podmienkou vzniku nároku na náhradu škody je aj v tomto konkrétnom právnom vzťahu potrebné preukázať, že škoda skutočne vznikla. Tejto dôkaznej povinnosti žalobkyňa zbavená nie je, pričom preukázanie skutočného vzniku škody nie je možné zamieňať, resp. stotožňovať s preukázaním poškodenia overovacej značky meradla. Zo strany žalobkyne neboli produkované žiadne dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, aká škoda reálne žalobkyni vznikla porušením ochranného krytu číselníka meracieho zariadenia resp. poškodenia plastovej časti plomby merača žalovaného, či takéto meracie zariadenie bolo v určitom období nefunkčné, alebo či jeho funkčnosť bola obmedzená. Takéto skutočnosti nevyplývali ani zo žalobkyňou predloženého znaleckého posudku. Keďže z jeho obsahu nie je zrejmé, či bol na meradle vykonaný taký zásah do tohto meradla, ktorý by spôsobil jeho nefunkčnosť alebo nesprávnu funkčnosť. Súd sa pri posudzovaní veci nevysporiadal s otázkou zásadného nepomeru medzi preplatkom vo výške 629,30 eur uhradeným žalovaným v spornom období a fiktívnou škodou, ktorá mala vzniknúť žalobkyni vo výške 2.749,80 eur. Objektívnymi a spoľahlivými podkladmi sú historické záznamy z predchádzajúcich odpočtov na danom odbernom mieste, z ktorých sa dá určiť priemerná denná spotreba plynu žalovaného. Zo záznamov taktiež vyplýva, že na danom odbernom mieste nedošlo k zmene počtu spotrebičov, ani k zmene druhu využívania nehnuteľnosti, a to počas žiadneho odpočtového obdobia. Tieto skutočnosti preto mohli podľa názoru žalovaného považovať za spoľahlivé a objektívne podklady pre výpočet skutočnej škody bez toho, aby bolo potrebné postupovať podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z. Takýto postup je zaužívaný aj v prípade, ak neoprávnený odber je riešený v trestnoprávnom konaní, kde výška skutočnej škody pre účely trestného konania nie je daná postupom podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ale výlučne len postupom určenia škody znaleckým posudkom, kde ak má odberné miesto v histórii odberu podkladom pre výpočet výšky škody, je priemerná denná spotreba plynu určená z historického odberu násobená skutočnou celou plynu v rozhodnom období.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného vyjadrila tak, že navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť, prípadne, aby odvolací súd vo svojom rozhodnutí doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia aj ďalšie dôvody. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že sa jedná o spotrebiteľský spor. Spotrebiteľský vzťah je však daný medzi koncovým odberateľom plynu a dodávateľom plynu, pokiaľ však ide o distribútora plynu a konečného odberateľa plynu tu spotrebiteľský vzťah neexistuje, v tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/169/2015 zo 17.5.2016, a na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co140/2017, z ktorých citovala.

Ust. § 52 a nasl. O.z. sa výslovne týkajú spotrebiteľských zmlúv a neprijateľných zmluvných podmienok v týchto zmluvách. Zodpovednosť za škodu pri neoprávnenom odbere však vyplýva z ust. § 82 ZoE a vyhlášky č. 24/2013 Z.z. ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom a nie zo zmlúv medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a odberateľom. Aj keby však bolo možné tieto ustanovenia považovať za súčasť zmlúv alebo pokiaľ by aj boli obsiahnuté v zmluvách medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a odberateľom (čo však nie sú

nakoľko medzi nimi nebol uzavretý zmluvný vzťah), nebolo by ich možné kvalifikovať ako neprijateľné podmienky. Už podľa čl. 1 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na ktorej implementáciu slúžia § 52 a nasl. O.z., totiž tejto smernici nepodliehajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou. Zmluvné podmienky, ktoré by len reflektovali § 82 ZoE, by teda nebolo možné posudzovať podľa § 53 O.z.. Pokiaľ žalovaný poukazoval na ustanovenia smernice 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, neuviedol, s ktorými jej konkrétnymi ustanoveniami (okrem všeobecnej deklarácie v preambule) by úprava § 82 ZoE mala byť v rozpore.

Spoločnosť SPP - distribúcia, a.s. je prevádzkovateľom distribučnej siete. Zmluvy o dodávke plynu spoločnosť SPP - distribúcia, a.s. neuzatvára a ani neuzatvára. Zmluvy o dodávke plynu uzavierajú len dodávatelia, ktorých voľba je po liberalizácii trhu s plynom výlučne záležitosťou spotrebiteľov ako konečných odberateľov. V danom prípade ide o osobitný druh zodpovednosti za škodu podľa ZoE. Tvrdenia žalobkyne potvrdzuje tiež uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 99/2012 z 12.3.2015, v ktorom súd konštatuje, že „V prípade objektívnej zodpovednosti odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. Zodpovednosť odberateľa plynu za odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, mala teda charakter objektívnej zodpovednosti (bez zreteľa na zavinenie) aj v zmysle zákona č. 70/1998 Z.z.“

Z dikcie ňou citovaného ust. § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE podľa žalobkyne vyplýva, že skutková podstata neoprávneného odberu zemného plynu je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (plomby). Vzhľadom na toto striktné definovanie formy neoprávneného odberu zemného plynu nie je potrebné skúmať či meradlo meria správne hodnoty plynu alebo správne tieto hodnoty nemia. V súvislosti s realizáciou znaleckého posudku je potrebné zaoberať sa len skutočnosťou, či bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii meradla. Úlohou znalca bolo posúdiť, či došlo k poškodeniu zabezpečovacieho prvku meradla. V prípade, že bol zabezpečovací prvok meradla poškodený a odoberal sa takýmto meradlom plyn, je splnený zákonný predpoklad neoprávneného odberu zemného plynu. Zdôraznila, že skutočnosť, že ide o neoprávnený odber plynu, nie je podmienená prípadnou funkčnosťou meradla, ale či má dané meradlo poškodené zabezpečovacie prvky, ktorých poškodenie umožňuje následnú optimalizáciu nameraných hodnôt plynu na ľubovoľnú hodnotu. Možno predpokladať, že meradlá po neoprávnenom zásahu do ich zabezpečenia zostávajú funkčné, vykazujú naďalej známky funkčnosti a sú spôsobilé merať hodnoty správne, avšak porušenie zabezpečenia umožňuje ľubovoľnej osobe manipuláciu s takto nameranými hodnotami. Inak povedané, je irelevantné, či meradlo meria hodnoty správne, ak vzhľadom na porušenie jeho zabezpečenia možno tieto hodnoty bez poškodenia meradla optimalizovať podľa vlastného uváženia (pretáčať na ľubovoľnú hodnotu). Treba si položiť teda otázku aký racionálny základ má skúmanie funkčnosti meradla, keď nebolo zabezpečené proti jeho prípadnej manipulácii a jeho stav umožňuje svojvoľne ovplyvňovať takto „riadne“ namerané hodnoty. Argumenty ohľadom toho, že žalobkyňa neskúmala skutočnosť, či meradlo meria hodnoty správne je vo svetle uvedených skutočností bezpredmetné a žiadnym spôsobom nespochybňuje nárok žalobkyne. Znalec sa vecou zaoberal v rozsahu, ktorý vyžaduje ZoE (ust. § 82 ods. 1 písm. d/ na posúdenie skutočností, či je porušené zabezpečenie meradla, ktorým sa plyn meria, alebo nie je porušené zabezpečenie meradla, ktorým sa plyn meria t. j. či je naplnená skutková podstata neoprávneného odberu plynu alebo nie je. Ďalšie skúmanie vzhľadom na dikciu zákona nie je pre posúdenie tejto skutočnosti podstatné). Plomba zabezpečuje plochu číselníka a krytu číselníka tak, aby ho nebolo možné z telesa plynomeru demontovať. Po odstránení plomby je kryt číselníka a číselník možné demontovať, čím plynomer neprestáva byť funkčný, cez plynomer plyn preteká, pričom meradlo, keďže je dané dole z plynomeru, nezaznamenáva stav pretečeného plynu, taktiež je možné následne ovplyvňovať stav na meradle. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo /51/2017 z 22.3.2018 a na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Obdo/32/2018 z 30.5.2019, z ktorých citovala s tým, že je v nich uvedený dôvod prečo zákonodarca považuje za neoprávnený odber plynu odber plynu meradlom, ktoré má poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (plombu). Ku škode spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu žalobkyňa citovala ust. § 76 ods. 11 ZoE, ust. § 15 ods. 6 písm. d/ zákona č. 142/2000 Zb. o metrológii, ust. § 82 ods. 3 a 4 ZoE, z ktorých vyplýva, že ak dôjde k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie, pozmenenie, odstránenie, iné porušenie), platnosť overenia určeného meradla zanikne. Zanik platnosti uverenia meradla má za následok, že dané meradlo nespĺňa štandard vyžadované kontrolnými strediskami a teda ak meradlo na svojom počítadle deklaruje určitý stav spotreby, nemožno tento stav

považovať za smerodajný a prihliadnúť naň. Takéto meradlo teda nie je spôsobilé deklarovať určitú spotrebu plynu tzn., že spotrebu plynu a z nej vyplývajúcu výšku škody nie je v tomto prípade možné určiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Vzhľadom na nemožnosť určenia výšky spotreby a z toho vyplývajúcej škody, zákon určuje jej náhradné zisťovanie. Škodu v danom prípade možno určiť pomocou nasledovných právnych fikcií: 1. Vyhláška Ministerstva Hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., 2. Typový diagram dodávky plynu. Vyhláška sa uplatní ak sa jedná prípady neoprávneného odberu zemného plynu meradlom umiestneným na verejne neprístupnom mieste, alebo v prípade odberateľa, ktorým nie je domácnosť, alebo v prípade ak sa jedná o druhý a ďalší neoprávnený odber na príslušnom odbornom mieste. Typový diagram dodávky možno použiť v prípade ak sa jedná o verejne prístupné miesto, domácnosť a pokiaľ sa jedná o prvý neoprávnený odber plynu.

V prejednávanej veci je zrejmé, že odberné miesto žalovaného je verejne neprístupné (uzamknutá skrinka) a teda je potrebné spotrebu plynu a z nej vyplývajúcu škodu určiť pomocou Vyhlášky. Tvrdenia, ktoré uvádza žalovaný boli niekoľko krát riešené NS SR, kde v prípade tvrdenia ohľadne výpočtu škody NS SR uviedol, že nie je možné vychádzať z historických záznamov z prechádzajúceho obdobia, z ktorých sa má určiť priemerná spotreba, nakoľko tieto údaje nemôžu udávať údaj o spotrebe za rozhodné obdobie. Súčasne množstvo odobratého plynu nemožno určiť znaleckým posudkom a teda znalecký posudok nemôže predstavovať skutočný a objektívny podklad vzniknutej škody. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 3Obdo/49/2018 z 13.6.2019 a na uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 z 29.11.2018, z ktorých citovala.

V prípade výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, je potrebné vychádzať z podzákonného predpisu (teda vyhlášky) a zohľadnenia spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti. Žalovaný mal na riadnej vyúčtovanej faktúre za predmetné obdobie od svojho dodávateľa zemného plynu spotrebu plynu vo výške 0 m³. V prípade ak žalovaný uhradil zálohové platby žalovaného dodávateľa zemného plynu vrátil vzniknutý preplatok za predmetné obdobie neoprávneného odberu žalovanému. Teda námietka, ktorú uvádza žalovaný ohľadne výšky preplatku 629,30 eur u svojho dodávateľa plynu, nemá žiaden vzťah k samotnému nároku žalobkyne. Nulová spotreba na faktúre resp. na vyúčtovaní žalovaného je vedená kvôli skutočnosti, že porušením plomby platnosť overenia meradla zanikla, a teda údaj uvedený na číselníku nebolo možné akceptovať a množstvo spotrebovaného plynu bolo určené prostredníctvom zákona resp. vyhlášky a teda preplatok za určité obdobie vznikol z dôvodu hradenia zálohových platieb dodávateľovi a skutočnosti, že dodávateľ za rozhodné obdobie nedodával plyn žalovanému. (Dodávateľ dodal za rozhodné obdobie 0 m³. Samotná výška preplatku sa týka zmluvného vzťahu dodávateľ - odberateľ, teda nie vzťahu prevádzkovateľa distribučnej siete a žalovaného, kde jeho výšku nie je možné porovnávať zo vznikom škody vyplývajúcej z neoprávneného odberu plynu. Uvedené je spôsobené tým, že dodávateľ nemohol spoplatňovať plyn nameraný jeho meradlom, nakoľko poškodením plomby meradla zanikla platnosť jeho úradného overenia a teda všetky namerané hodnoty nie sú spôsobilé a použiteľné v obchodnom styku. Pri odbere plynu žalovaným teda nastal stav kedy žalovaný síce odoberal plyn, ktorý štandardne podlieha spoplatneniu, avšak tento plyn odoberal de facto zadarmo. Žalobkyňa bola názoru, že tvrdenia žalovaného obsiahnuté v odvolaní boli riešené v rozhodnutiach NS SR a rozhodnutie súdu prvej inštancie sa od uvedených rozhodnutí nevymyká a bolo vydané v ich intenciách. Na základe vykonaného dokazovania súd správne ustálil skutkový stav a následne správne aplikoval potrebné zákonné ustanovenia, čo ho pri rozhodovaní o veci doviedlo k správne vydanému rozsudku rozhodnutia.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na závere, že žalovaný mal v rozhodnom období (od 19.4.2016 do 1.2.2017) uzavretú zmluvu o dodávke zemného plynu s dodávateľom (SPP, a.s.), dodávateľovi žalovaného dodávala plyn ako distribútor žalobkyňa (SPP - distribúcia, a.s.), žalobkyňa so žalovaným nie je v priamom vzťahu, teda je zrejmé že sa nemôže medzi stranami sporu jednať o

spotrebiteľský vzťah, predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom, kde by na jednej strane vystupoval dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, žalobkyňa je prevádzkovateľom distribučnej siete, zmluvy s konečným odberateľom neuzatvára, zmluvy uzatvárajú dodávateľia, v danom prípade sa nejedná o zmluvný vzťah medzi dodávateľom a odberateľom, predmetné konanie sa týka nároku na náhradu škody, ktorá vznikla z titulu neoprávneného odberu plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, neoprávneným odberom plynu z plynovej sústavy vznikla škoda prevádzkovateľovi distribučnej siete (žalobkyni) a žalobkyňa si tak v tomto konaní neuplatňuje nároky zo zmluvy medzi dodávateľom a žalovaným, ale nárok na náhradu škody podľa ZoE.

Odvolať otázku, či ide o spotrebiteľskú právnu vec považuje za zásadnú, podľa neho od jej vyriešenia závisí výsledok sporu, nakoľko nárok na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ a d/ ZoE súvisí výlučne s uzavretou zmluvou o dodávke zemného plynu alebo zmluvou o združenej dodávke uzatvorenou medzi dodávateľom a spotrebiteľom podľa ZoE. Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi žalovaným a žalobkyňou nevznikol tým najbežnejším spôsobom („zmluvou“), nemožno podľa neho prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento pridružený „vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke zemného plynu), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybne je. Záver o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami podporujú aj argumenty právnej logiky, konkrétne argumentum a contrario. Ak by súd prijal právny záver, v zmysle ktorého žalobkyňa nemá postavenie dodávateľa, poprel by tým judikatúru Súdneho dvora Európskej únie o vymedzení dodávateľa (napr. C-147/16). Žalovaný ako odberateľ zemného plynu v domácnosti má práva na ochranu spotrebiteľa, ako to konštatoval aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 15Co/275/2015 a ako to vyplýva aj zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES, pričom stanovenie objektívnej zodpovednosti v prípade neoprávneného odberu za okolností, keď odberateľ nie je vlastníkom plynomeru a tento nemôže dodatočne chrániť, aby neporušil povinnosť umožniť prístup k meradlu prevádzkovateľovi distribučnej siete, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi spotrebiteľom a druhou zmluvnou stranou. V dôsledku toho nie je zabezpečená ochrana spotrebiteľa a jeho ekonomických záujmov a nápravu je možné dosiahnuť iba uplatňovaním subjektívnej zodpovednosti. Údajnú - fiktívnu škodu si uplatňuje distribútor (PDS - prevádzkovateľ distribučnej siete) a nie dodávateľ, napriek vznesenému nároku žalobkyne, dodávateľ od zmluvy o dodávke zemného plynu neodstúpil a naďalej na odberné miesto dodáva zemný plyn, začo prijíma mesačne zálohové platby, z čoho vyplýva jedine záver, že podľa dodávateľa zemného plynu k neoprávnenému odberu zemného plynu na odbernom mieste žalovaného nedošlo. Konanie žalobkyne podľa žalovaného vykazuje známky nekalého konania vo vzťahu k odberateľom zemného plynu najmä: prevzatie alebo overenie plomby žalobkyňa nie je povinná preukazovať, škodu nepreukazuje relevantným spôsobom iba fiktívne vypočítava v zmysle Vyhlášky, zodpovednosť odberateľa je objektívna, avšak povinnosť preukázať vznik škody je nevyhnutnosťou pre uplatnenie nároku, uplatňovanie nároku na náhradu škody bez zmluvy resp. mimo režimu ochrany spotrebiteľa. Konaním, v ktorom si nároky na náhradu údajnej - fiktívnej škody uplatňuje priamo prevádzkovateľ distribučnej siete sa odopiera spotrebiteľom - žalovaným súdna ochrana, ktorá by im za iných okolností prináležala.

Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará a zabezpečí dôkaz.

Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Spotrebiteľskou zmluvou je podľa § 52 ods. 1 O.z. každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Za spotrebiteľskú zmluvu sa považuje akákoľvek zmluva uzatvorená medzi menovanými subjektmi bez ohľadu na to, či je upravená v Občianskom alebo Obchodnom zákonníku. Množinu prípadov, v ktorých môže dôjsť k pochybnostiam, tvoria spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou. Pri posúdení, či uplatnený nárok so spotrebiteľskou zmluvou súvisí, treba posúdiť podľa ustanovení hmotného práva. Aj tu však musí byť súčasne naplnené kritérium, že ide o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Za spotrebiteľský spor možno považovať spor o akejkoľvek otázke týkajúcej sa (vyplývajúcej zo) spotrebiteľskej zmluvy, napr. či zmluva vznikla, či je platná, či naďalej trvá, ďalej otázky k výkladu obsahu spotrebiteľskej zmluvy, posúdenie nárokov z nej vyplývajúcich ako aj nárokov z jej porušenia a iné. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné. Aspekt sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiacej so spotrebiteľskou zmluvou je zachovaný aj v prípade, ak sa spor týka iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou

zmluvou (porov. znenie § 298 a § 299 CSP). Týmito dokumentmi sa rozumejú najmä všeobecné obchodné podmienky, poisťné podmienky, prepravné poriadky, reklamačné poriadky a pod. Ak boli dodržané podmienky hmotného práva, predstavujú tieto dokumenty súčasť spotrebiteľskej zmluvy. Podľa ustanovení §§ 290 až 300 CSP nebude možné postupovať v takých prípadoch, ak skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu, bude vo vzťahu k uplatnenému nároku iba náhodná a tento bude vyplývať z iného právneho vzťahu (Komentáre, Števíček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol. Civilný sporový poriadok. Nakladateľství C. H. Beck, 2016).

Odvolačí súd je názoru, že súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť špecifickej zásadnej námietke žalovaného vznesenej žalovaným už pri jeho prvom úkone v predmetnom spore (v odpore proti platobnému rozkazu) o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami. Súd prvej inštancie k tomu uviedol iba to, že žalobkyňa so žalovaným nie je v priamom vzťahu, teda sa nemôže medzi stranami sporu jednať o spotrebiteľský vzťah, predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom, kde by na jednej strane vystupoval dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, žalobkyňa si v tomto konaní neuplatňuje nároky zo zmluvy medzi dodávateľom a žalovaným, ale nárok na náhradu škody podľa ZoE. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie vôbec zaoberal ust. § 290 CSP (ktorý za spotrebiteľský spor určuje aj spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou), otázkou či uplatnený nárok so spotrebiteľskou zmluvou súvisí, čo bolo potrebné posúdiť podľa ustanovení hmotného práva, k čomu však súd prvej inštancie nepristúpil.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I.ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napr. sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

S poukazom na vyššie uvedené, nemohol obstať predčasný záver súdu prvej inštancie, že predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom, keďže súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou či uplatnený nárok so spotrebiteľskou zmluvou súvisí, čo bolo potrebné posúdiť podľa ustanovení hmotného práva, k čomu však súd prvej inštancie nepristúpil.

Odvolačí súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie). Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, sa odvolací súd ďalšími námietkami uvádzanými v odvolaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie.

6. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu, postupovať v súlade s prejednacou zásadou Civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ohľadom ktorých nesie každá zo strán dôkazné bremeno. Hodnotenie dokazovania zahŕňa v sebe i vyhodnotenie unesenia dôkazného bremena každej zo strán (ohľadom tvrdení, ktoré každá strana podľa hmotného práva má preukázať). Na takto preukázaný skutkový stav na

základe vykonaných dôkazov (v prípade nevykonania navrhnutých dôkazov je potrebné uviesť dôvody), súd prvej inštancie aplikuje relevantnú právnu normu.

Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu SR napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Odvolací súd je názoru, že ustanovenia o ochrane spotrebiteľa je potrebné aplikovať v širšom zmysle, nielen pri vzájomných vzťahoch vzniknutých z právnych úkonov (zmlúv). Napriek skutočnosti, že vzťah medzi odberateľom a distribútorom nevznikol zmluvou, nemožno prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy medzi dodávateľom a odberateľom, vzťah medzi odberateľom a distribútorom musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke zemného plynu), od ktorej sa odvíja spotrebiteľská zmluva.

7. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

8. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)